

1/1998 απόφαση Ολομ. ΑΠ επί εκτελέσεως που είχε γίνει με τις διατάξεις του ν.δ. 17.7-13.8/1923 η οποία όρισε ότι άπαξ μόνο δικαιούται ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος να εισπράττει, αναλογικώς, την αμοιβήν του, κατά την διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως. Εφόσον δηλαδή εισέπραξε την αμοιβή του ή τα δικαιώματα του ΤΝ κατά τη σύνταξη της περιλήψεως κατακυρωτικής εκθέσεως, δεν δικαιούται να τα εισπράττει, κατά την σύνταξη των πράξεων εξοφλήσεως των καταγέντων πιστωτών, οπότε η πράξη εξοφλήσεως υπόκειται μόνο σε πάγια τέλη. Τα πράγματα δεν αλλάζουν ούτε όταν η εκτέλεση ενεργείται είτε με τις κοινές διατάξεις είτε με τις διατάξεις περί εκκαθαρίσεως. (Βλ. τώρα, με το νέο κώδικα συμβολαιογράφων ν. 2830/2000, και *Κ. Παναγόπουλο*, Κώδικας Συμβολαιογράφων, νομολογία κάτω από το άρθρο 40).

Αντώνης Ν. Βενέτης
Δικηγόρος Αθηνών

ΚΠολΔ 230, 309

Μη ανάκληση αναβλητικής αποφάσεως μετά από κλήση για συζήτηση της υποθέσεως σε δικάσιμο προγενέστερη της μετ' αναβολήν

Αν η αγωγή αναβληθεί, είναι απαράδεκτη η συζήτησή της, μετά από κλήση, σε δικάσιμο διαφορετική (προγενέστερη) της μετ' αναβολήν. Δεν θεμελιώνεται έτσι η απαραίτητη νόμιμη στάση της δίκης για το αίτημα ανακλήσεως μη οριστικής αποφάσεως, όπως αυτή που διέταξε την αναβολή. Το αίτημα ανακλήσεως δεν έχει χαρακτήρα ένδικου βοηθήματος.

ΜονΠρωτΑθ 502/2001

(Δικαστής: Κορνηλία Πανούτσου)

Φέρεται προς συζήτηση κατόπιν της από 29.6.2000 κλήσεως του ενάγοντος η από 25.2.1999 αγωγή κατά της ήδη καθ' ης και πρέπει, αντιλεγούσης της καθ' ης ως προς το παραδεκτό της συζητήσεως της αγωγής, να ερευνηθεί το τελευταίο τούτο. Εν προκειμένω δικάσιμος της άνω αγωγής προσδιορίστηκε επιμελεία του ενάγοντος αρχικά η δικάσιμος της 16.3.2000 και κατά την εκφώνηση της αναβλήθηκε η συζήτηση της υποθέσεως, με απόφαση του δικαστηρίου τούτου, αντιμωλία των διαδίκων, για την δικάσιμο της 26.4.2001, η δε αναγραφή της υπόθεσης στο πινάκιο, για την παραπάνω δικάσιμο, που νομίμως ορίστηκε (26.4.2001) επέιχε θέση κλητεύσεως για όλους τους διαδίκους κατ' άρθρ. 226 παρ. 4 ΚΠολΔ. Ο ενάγων κα-

κά δικαιώματα για τη διενέργεια του πλειστηριασμού (την έκθεση του πλειστηριασμού) και την έκδοση της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως, κάθε συμβολαιογραφική πράξη που ανάγεται σε εξόφληση του πλειστηριάσματος υπόκειται σε πάγια (και όχι δηλαδή αναλογικά) δικαιώματα του συμβολαιογράφου, σε πάγιο τέλος χαρτοσήμου και σε πάγια δικαιώματα του Ταμείου Νομικών. Η τελευταία αυτή άποψη στηρίζεται και στις σύμφωνες διατάξεις των άρθρων 13 παρ. 1 εδ. β' 15 παρ. 1 εδ. β' του Κ.Τ.Χαρτοσήμου και 10 παρ. 1 στοιχείο ιστ' περ. αα του ν.δ. 4114/1960 «περί Κώδικος Ταμείου Νομικών». Τα πράγματα δε δεν μεταβάλλονται όταν η εξόφληση πραγματοποιείται με συμψηφισμό, σύμφωνα με τα άρθρα επ. ΑΚ. Και τότε πρόκειται για «εξόφληση» υπό την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, (βλ. ΑΠ 1/1998 (Ολομ.) ό.π., ΑΠ 230/1997 Δ 28. 1185 με σύμφωνο ενημερωτικό σημείωμα Κ. Μπέη, Εφ. Πειρ. 669/1996 ΑρχΝ 1998. 62). Συνεπώς, αν παρότι δεν είναι αναγκαία (βλ. Μπρίνια, Αναγκαστική Εκτέλεση, έκδ. β', παρ. 437 σελ. 1209), συνταχθεί από το συμβολαιογράφο ως υπάλληλο επί του πλειστηριασμού, πράξη εξοφλήσεως του πίνακα κατατάξεως, αυτή παρέχει στο συμβολαιογράφο ως αυτοτελές συμβολαιογραφικό έγγραφο πλέον, δικαίωμα αμοιβής, η οποία πολογίζεται σε πάγιο ποσοστό, κατά τα προαναφερόμενα, με βάση το άρθρο 2 παρ. 1 στοιχείο η' εδάφιο τελευταίο της ως άνω Υπουργικής Αποφάσεως (16188/4-4/10-5-1988) και όχι αναλογικώς, όπως προβλέπεται στο άρθρο 1 της ίδιας Υπουργικής Αποφάσεως (βλ. ΑΠ 1/1998 (Ολομ.) ό.π., ΑΠ 230/1997 ό.π., Ε.Πειρ. 669/1996 ό.π.

Σημείωση

Η δημοσιευόμενη απόφαση είναι σύμφωνη με την 1/1998 απόφαση Ολομ. ΑΠ (Δ 29,247 = ΕλΔ 39,63) κατά την οποία, εφόσον κατά την διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως κατακυρωθεί το κατασχεθέν σε τρίτο (υπερθεματιστή), τίτλος κτήσεως για τον υπερθεματιστή είναι η περιλήψη κατακυρωτικής εκθέσεως. Τα δικαιώματα και η αμοιβή του επί πλειστηριασμού υπάλληλου υπολογίζονται αναλογικώς προς το επιτευχθέν εκπλειστηρίασμα. Τα δικαιώματα αυτά ανέρχονται σήμερα σε ποσοστό 1,20% διά τον επί του πλειστηριασμού υπάλληλον και τον οικείον Συμβ/κό Σύλλογο και για το ΤΝ 1,30% πάντοτε επί του εκπλειστηριάσματος.

Μέχρι πρότινος ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος εισέπραττε το ως άνω ποσοστό των δικαιωμάτων του, ως και τα δικαιώματα του ΤΝ τόσο για την σύνταξη της περιλήψεως κατακυρωτικής εκθέσεως όσο και για την σύνταξη των πράξεων εξοφλήσεως των καταταγέντων πιστωτών, πάντοτε αναλογικώς προς τα ποσά της καταταγείσης απαιτήσεως εκάστους πιστωτού, δηλαδή εισέπραττε δύο φορές αμοιβή για την αυτή αιτία σε βάρος του οφειλέτου –καθ' ου ο πλειστηριασμός– τον οποίο βαρύνουν τελικά τα έξοδα εξοφλήσεως (425 ΑΚ). Πρόσφατα εκδόθηκε η

τέθεσε την από 23.3.2000 κλήση προς μετά ματαιώση συζήτηση της οποίας ορίστηκε ως δικάσιμος η 18.5.2000 με τη οποία επεδίωξε τη συζήτηση της ένδικης αγωγής του κατά την παραπάνω δικάσιμο.

Κατά την άνω δικάσιμο το δικαστήριο τούτο ανέβαλε και πάλι τη συζήτηση για την αυτή δικάσιμο της 26.4.2001. Εν συνεχεία ο ενάγων κατέθεσε την υπό κρίση κλήση με την οποία ζητεί την ανάκληση των αναβλητικών αποφάσεων και τη συζήτηση της ένδικης αγωγής του.

Επειδή κατά τη διάταξη του άρθρου 226 παρ. 4 του ΚΠολΔ “Ο δικαστής που διευθύνει τη συζήτηση σημειώνει στο πινάκιο αν η συζήτηση έγινε κατ’ αντιμωλίαν ή ερήμην ή αναβλήθηκε ή ματαιώθηκε. Όταν η υπόθεση πρόκειται να συζητηθεί και πάλι, η κλήση για συζήτηση εγγράφεται στο πινάκιο σύμφωνα με τους ορισμούς των προηγούμενων παραγράφων. Αν η συζήτηση αναβληθεί, ο γραμματέας είναι υποχρεωμένος αμέσως μετά το τέλος της συνεδρίασης να μεταφέρει την υπόθεση στη σειρά των υποθέσεων που πρέπει να συζητηθούν κατά τη δικάσιμο που ορίστηκε. Κλήση του διαδίκου για εμφάνιση στη δικάσιμο αυτή δεν χρειάζεται και η αναγραφή της υπόθεσης στο πινάκιο ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Αν ματαιωθεί η συνεδρίαση για οποιοδήποτε λόγο, οι υποθέσεις που είναι γραμμένες σ’ αυτήν, μεταφέρονται με την επιμέλεια των διαδίκων στις επόμενες συνεδριάσεις ακόμη και με υπέρβαση του ορισμένου αριθμού και ο αντίδικος αυτού που επισπεύσει τη συζήτηση καλείται πάντοτε στη νέα δικάσιμο. Στη περίπτωση αυτή η εγγραφή, η κλήση και η επίδοση της γίνονται ατελώς. Το ίδιο ισχύει και όταν είναι αναγκαία και η ανασυζήτηση της υπόθεσης”. Συνεπώς, μόνο αν η συζήτηση της υπόθεσης ματαιωθεί για οποιονδήποτε λόγο, η υπόθεση μεταφέρεται με επιμέλεια των διαδίκων στις επόμενες συνεδριάσεις και ο αντίδικος εκείνου, που επισπεύδει καλείται στη νέα δικάσιμο. Αντιθέτως, αν η συζήτηση αναβληθεί η υπόθεση μεταφέρεται στη δικάσιμο, που ορίστηκε, με επιμέλεια του γραμματέως και η αναγραφή της υποθέσεως στο πινάκιο επέχει θέση κλητεύσεως των διαδίκων (*Βαθρακοκοίλη*, ΚΠολΔ άρθρο 224 παρ. 4 σελ. 93, σημ. 9, 10, 11, 12).

Εξ άλλου ναι μεν κατά τη διάταξη του άρθρου 230 παρ. 2 ΚΠολΔ “Δικαίωμα να επισπεύσει τη συζήτηση έχει οποιοσδήποτε διάδικος”, όμως με την παρ. 1 του ιδίου άρθρου ορίζεται η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρ. 228 και 229 ΚΠολΔ και για τον προσδιορισμό κάθε άλλης, μεταγενέστερης δικασίμου. Ως άλλη δικάσιμος νοείται η της μετ’ απόδειξη συζήτησης, της μετά από ματαιώση, της μετά από παραπομπή στο αρμόδιο δικαστήριο, η μετά από αναπομπή στο πρωτόδικο δικαστήριο (535), η μετά από διάταξη επανάληψης της συζήτησης (254). Δεν εφαρμόζεται όμως η διάταξη για τη μετ’ αναβολή συζήτηση όταν η αναβολή ορίστηκε με δικονομικώς παρόντες τους διαδίκους (*Βαθρακοκοίλης*, ΚΠολΔ άρθρο 230, σ. 103 περ. 1).

Επομένως “επίσπευση” συζήτησης υποθέσεως η οποία έχει αναβληθεί με απόφαση δικαστηρίου, δεν προβλέπεται από τις διατάξεις του νόμου.

Τέλος, η περί αναβολής απόφαση του δικαστηρίου είναι μη οριστική και ανακαλείται μόνο υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 309 εδ. β΄ ΚΠολΔ κατά την οποία μπορούν είτε αυτεπαγγέλτως είτε με πρόταση κάποιου διαδίκου που υποβάλλεται μόνο στη διάρκεια της συζήτησης της υπόθεσης και αυτοτελώς, να ανακληθούν σε κάθε στάση της δίκης από το δικαστήριο που τις εξέδωσε εωσότου εκδοθεί οριστική απόφαση. Προϋπόθεση λοιπόν για την υποβολή αιτήματος για ανάκληση μη οριστικής απόφασης είναι το να φέρεται με κλήση παραδεκτώς προς συζήτηση η υπόθεση, γιατί το αίτημα ανάκλησης δεν έχει το χαρακτήρα ενδίκου βοηθήματος. Πρέπει η νέα συζήτηση να είναι παραδεκτή, γιατί αν είναι απαράδεκτη δεν θεμελιώνεται νόμιμη στάση της δίκης, την ύπαρξη της οποίας απαιτεί ο νόμος για την ανάκληση (*Βαθρακοκοίλης*, ΚΠολΔ άρθρο 309 σ. 410 αρ. 14 και 18. *Σταματόπουλος* Δ 16, 526. ΑΠ 250/1974 ΑρχΝ 25, 647. ΕφΠειρ 100/1982, Δ 13, 268. ΕφΑθ 1344/1975 Αρμ. 29, 45).

Συνεπώς εν προκειμένω δεν θεμελιώνεται νόμιμη στάση της δίκης, κατά το παρόν στάδιο, και η συζήτηση της ένδικης αγωγής πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη.

Σημείωση

1. Για το ζήτημα αν το άρθρο 309 εδ. β΄ ΚΠολΔ χορηγεί ένδικο βοήθημα ή δίνει απλώς τη δυνατότητα στο διάδικο να εκφράσει ευχή ή πρόταση για την ανάκληση μιας μη οριστικής αποφάσεως και με στήριγμα τη γραμματική διατύπωση του άρθρου 309 εδ. β΄, που αναφέρεται όχι σε αίτηση, αλλά σε πρόταση του διαδίκου που υποβάλλεται όχι αυτοτελώς, αλλά μόνο κατά τη συζήτηση της υποθέσεως, υποστηρίζεται η άποψη ότι “δεν αναγνωρίζεται ιδιαίτερον ένδικο βοήθημα (αίτησις περί ανακλήσεως μη οριστικών αποφάσεων¹”. Αυτό όμως δεν είναι απόλυτα σωστό. Άλλο είναι το ζήτημα, αν το δίκαιο αναγνωρίζει κάποιο ένδικο βοήθημα και άλλο ο τρόπος με τον οποίο αυτό ασκείται, αν δηλαδή μπορεί να υποβάλλεται στο δικαστήριο αυτοτελώς, δηλαδή με ξεχωριστό δικόγραφο ή πρέπει αναγκαστικά να σωρεύεται στις προτάσεις ή όπως έγινε νομολογιακά δεκτό (παρά το γράμμα του νόμου: «κατά τη συζήτηση»), και στην κλήση με την οποία φέρεται η υπόθεση νόμιμα προς συζήτηση². Να σημειωθεί ακόμη, ότι αν η ανάκληση ζητείται όχι μόνο παρα-

1. *Σταυρόπουλος*, ΕρμΚΠολΔ 309 § 1 στ΄. *Σινανιώτης*, ΕρμΚΠολΔ 309 σελ. 65. Πρβλ. και *Σταματόπουλο*, Δ 16, 526 § 1.2.

2. ΕφΠειρ 100/1982 Δ 13, 268 και ΕφΑθ 1344/1975 Αρμ 29, 457-458 με σύμφωνο σχόλιο. *Κ. Παναγόπουλος*, Η οριστικότητα της δικαστικής αποφάσεως 1989 σε. 118-119.

δεκτά, αλλά και νομικά βάσιμα, τότε παρά την αντίθετη εντύπωση που αφήνει η διατύπωση του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 309 ΚΠολΔ, “δεν δύναται το δικαστήριο να αντιπαρέλθη σιγή την περί ανακλήσεως προτάσιν, άλλως δημιουργείται λόγος αναιρέσεως κατ’ άρθρ. 559 αρ. 8 ΚΠολΔ³”.

2. Εξάλλου θεωρία και νομολογία έχουν σε τελείως εξαιρετικές περιπτώσεις δεχθεί, ότι μπορεί να ζητηθεί ανάκληση μη οριστικής αποφάσεως και με αυτοτελή αίτηση ανεξάρτητα από την ύπαρξη στάσεως της δίκης⁴, πράγμα που επιβεβαιώνει ότι η αίτηση ανακλήσεως είναι ένδικο βοήθημα, το οποίο όμως μόνο κατ’ εξαίρεση ασκείται αυτοτελώς, ενώ συνήθως σωρεύεται αναγκαστικά στην κλήση προς συζήτηση ή στις προτάσεις (όχι βέβαια οι προτάσεις ούτε η κλήση, αλλά η σωρευόμενη σ’ αυτές ανακλητική αίτηση είναι και σ’ αυτή την περίπτωση το ασκούμενο ένδικο βοήθημα).

3. Η δικονομία πάντως γνωρίζει την κλήση προς συζήτηση μόνο ως μέσο για τη συνέχιση μιας εκκρεμούς διαδικασίας από τη μία στάση της δίκης στην άλλη και όχι για τη δημιουργία στάσεως δίκης με αποκλειστικό σκοπό την ανάκληση μη οριστικής αποφάσεως. Η στάση πρέπει να δημιουργείται με άλλη αιτία, λόγος δηλαδή της κλήσεως πρέπει να είναι κάτι άλλο (βλ. τα άρθρα 226 § 4 εδ. β’ και δ’ και 307 και ακόμη τα άρθρα 645 § 1, 581, 46 και 264 ΚΠολΔ), που παρέχει απλώς την αφορμή, με σώρευση σχετικού αιτήματος στην κλήση ή στις προτάσεις, να ζητηθεί και ανάκληση κάποιας μη οριστικής αποφάσεως⁵.

Κ. Παναγόπουλος

ΚΠολΔ 220, 933, 1020

Διαγραφή προδήλως απαράδεκτης ή αβάσιμης αγωγής από τα βιβλία διεκδικήσεων

Είναι διαγραπτέα από τα βιβλία διεκδικήσεων η αγωγή με την οποία απαραδέ-

3. Κ. Μπέης, Η έννοια, λειτουργία και φύσις της δικαστικής αποφάσεως 1972 σελ. 74. Αντίθετα Σινανιώτης, ΕρμΚΠολΔ 309 ΙΙ σελ. 65-66.

4. Βλ. Εφαθ 1350/1987 Δ 18, 320. ΜΠοΤρικ 26/1971 ΣυλΝ 2, 34. Κ. Μπέης, ΠολΔ 309 σελ. 1279 § 9. Σταματόπουλος, Δ 18, 323 και Δ 16, 526-527 § 2 ιδίως 2.3.

5. ΕφΠειρ 100/1982 Δ 13, 268. Πρβλ. και Ράμμο (Glasson), IV § 734α σελ. 25: «παρέχει εις τον δικαστήν την εξουσίαν της ανακλήσεως των μη οριστικών αποφάσεών του εφ’ όσον η υπόθεσις εισάγεται κανονικώς ... προς περαιτέρω συζήτησιν, χωρίς όμως να αναγνωρίζη εις τους διαδίκους την ευχέρειαν όπως δι’ αυτοτελούς αιτήσεως και ανεξαρτήτως άλλου νομίμου λόγου εισαγωγής της υποθέσεως προς συζήτησιν ζητώσι την ανάκλησιν των ρηθεισών αποφάσεων. Επίσης Κ. Παναγόπουλο, π. (στη σημ. 2) σελ. 116 σημ. 368.

κτως προβάλλονται δικονομικές ακυρότητες της αναγκαστικής εκτέλεσης, που μόνο με ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ και μέσα στις προθεσμίες του άρθρου 934 του ίδιου κώδικα θα μπορούσαν να προβληθούν. Εξάλλου, προδήλως απορριπτέα είναι η αγωγή που ασκείται από τον καθού η εκτέλεση, στηριγμένη όμως στο άρθρο 1020 ΚΠολΔ, το οποίο αναφέρεται σε αγωγή τρίτου. Τέλος φανερά αβάσιμη και συνακόλουθα διαγραπτέα είναι η αγωγή που διώκει την αναγνώριση ή διεκδίκηση κυριότητας του καθού στο πλειστηριασθέν ακίνητο μετά το ενενηκονθήμερο από τη μεταγραφή της απρόσβλητης περιλήψεως κατακυρωτικής εκθέσεως, με το επιχείρημα ότι αυτή είναι άκυρη.

ΜονΠρωτΑθ 5077/2000

(Δικαστής: Ευαγγελία Μοσχονά)

Κατά τη διάταξη του άρθρου 220 παρ. 2 ΚΠολΔ αν οι αγωγές και ανακοπές που εγγράφηκαν στα βιβλία διεκδικήσεων είναι φανερά αβάσιμες διατάσσεται η διαγραφή τους κατά τη διαδικασία των άρθρων 740 επ. ΚΠολΔ. Εξάλλου κατά τη διάταξη του άρθρου 1020 ΚΠολΔ αγωγή διεκδίκησης του πράγματος που πλειστηριάστηκε πρέπει να ασκηθεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία για τα κινητά ενός έτους από τότε που παραδόθηκαν στον υπερθεματιστή και για τα ακίνητα πέντε ετών από τότε που μεταγράφηκε η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης. Η αγωγή αυτή αποτελεί μέσο προστασίας του τρίτου, ο οποίος αξιώνει δικαίωμα επί του αντικειμένου της εκτέλεσης, εξαρτάται από το στάδιο της εκτέλεσης που βρίσκεται αυτή κατά το χρόνο άσκησης του με την παροχή έννομης προστασίας στον τρίτο. Έτσι στη διάρκεια της εκτέλεσης, δηλαδή πριν από την περάτωσή της, η οποία επέρχεται με την μετά την κατακύρωση εγκατάσταση του υπερθεματιστή στο πράγμα που πλειστηριάστηκε, η προστασία του τρίτου επιτυγχάνει είτε με την οριζόμενη στο άρθρο 939 ΚΠολΔ ανακοπή τρίτου, με την οποία βάσει του δικαιώματος του τρίτου επιδιώκεται η ακύρωση της εκτέλεσης, είτε με την κατά το κοινό δίκαιο αγωγή, με την οποία όμως δεν επιτυγχάνεται η ακύρωση της επισπευδόμενης εκτέλεσης. Μετά όμως την εγκατάσταση του υπερθεματιστή δεν ασκείται η του άρθρου 936 ΚΠολΔ ανακοπή, αλλά η κατά το ουσιαστικό δίκαιο διεκδικητική αγωγή του πλειστηριασθέντος και κατακυρωθέντος πράγματος, οπότε εφαρμογή έχει η του άρθρου 1020 διάταξη (βλ. *B. Βαθροκοκοίλη*, Ερμ ΚΠολΔ κάτω από το άρθρο 1020). Εξάλλου από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 933 παρ. 1, 2 και 934 παρ. 1 ΚΠολΔ προκύπτει ότι μετά τη μεταγραφή της περιλήψης της κατακυρωτικής έκθεσης, αν πρόκειται για ακίνητα, η ανακοπή εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και κάθε δανειστή του που έχει έννομο συμφέρον η